

- ✓ Po postupku po prijavi – kod prijave po konsenzualnom patentu **ne provodi se potpuni postupak* ispitivanja uslova za priznanje.**

* Neprovođenjem potpunog ispitivanja pojednostavljuje se postupak dodjele patenta i smanjuju prateći troškovi. **Ali** svaka pravna ili fizička osoba može u roku od šest mjeseci od objave zahtjeva za priznanje patenta Institutu podnijeti prigovor protiv priznanja konsenzualnog patenta, nakon čega podnosilac prijave mora podnijeti zahtjev za potpuno ispitivanje patenta. Više informacija o građanskopravnoj zaštiti možete naći u Zakonu o patentu.

VAŽNO

Za cjelokupno vrijeme trajanja konsenzualnog patenta njegov nosilac, kao i svako drugo fizičko ili pravno lice mogu podnijeti zahtjev za provođenje postupka potpunog ispitivanja prijave patenta.

DA LI ZAŠTITA PATENTA OSTVARENA U BIH VAŽI I U DRUGIM ZEMLJAMA?

Patent priznat na osnovu odredbi BiH zakona je teritorijalno ograničeno pravo koje vrijedi samo na teritoriji BiH.

KAKO MOGU ZAŠTITITI PATENT U DRUGIM ZEMLJAMA?

Načini ostvarivanja zaštite u inostranstvu su:

- ✓ Podnošenje prijave direktno patentnim uredima u državama u kojima se traži zaštita.
- ✓ Podnošenje prijave na osnovu Ugovora o saradnji na području patenata (Patent Cooperation Treaty) preko Instituta.
- ✓ Podnošenje prijave direktno regionalnim patentnim uredima (za Evropu: European Patent Office, za zemlje Beneluxa: Benelux Office for Intellectual Property, za Afričke zemlje: Organisation Africaine de la Propriété Intellectuelle, itd.).

Kontakt informacije

INSTITUT ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO / SVOJINU BOSNE I HERCEGOVINE

Sjedište Instituta

Kneza Domagoja bb, 88000 Mostar
Tel: + 387 36 334 381
Fax: + 387 36 318 420
E-mail: mostar@ipr.gov.ba

Ispostava Instituta

Hamdije Ćemerlića 2/IX, 71000 Sarajevo
Tel: + 387 33 652 765 (Centrala)
Tel: + 387 33 618 095 (Odjel za patente)
Fax: + 387 33 652 757
E-mail: sarajevo@ipr.gov.ba

Ispostava Instituta (PATLIB centar)

Kralja Petra I Karađorđevića 83 A, 78000 Banja Luka
Tel: + 387 51 226 840
Fax: + 387 51 226 841
E-mail: banjaluka@ipr.gov.ba

Web: www.ipr.gov.ba
E-mail: info@ipr.gov.ba

Ovaj materijal je pripremljen zahvaljujući pomoći američkog naroda putem Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID). Podršku u realizaciji i štampanju publikacije pružio je projekat

Intellectual Property Rights (IPR) Protection in Bosnia and Herzegovina

Stanovišta iznijeta u ovom materijalu predstavljaju mišljenje autora, a ne nužno i stanovišta USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

INSTITUT ZA INTELKTUALNO VLASNIŠTVO BOSNE I HERCEGOVINE

ИНСТИТУТ ЗА ИНТЕЛЕКТУАЛНУ СВОЈИНУ БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

KAKO ZAŠTITITI PATENT U BOSNI I HERCEGOVINI?

Osnovne informacije

ŠTA JE PATENT?

Patent je pravo kojim se štiti pronalazak iz bilo kojeg područja tehnike. Da bi se pronalazak zaštitio patentom, treba zadovoljiti **tri uslova**:

- ✓ treba biti **nov**,
- ✓ imati **inventivni nivo**, i
- ✓ biti **industrijski primjenljiv**.

Patentno pravo priznaje nadležno tijelo neke države uz novčanu nadoknadu, i vrijedi određeni vremenski period na određenoj teritoriji. Isti pronalazak može biti zaštićen u više zemalja istovremeno, pod uslovom da je prijavljen, ispitan i priznat na nacionalnom nivou svake od tih zemalja.

ZAŠTO JE POTREBNO ZAŠTITITI PRONALAZAK?

Zaštita pronalaska patentom omogućava nosiocu prava da spriječi neovlaštenu upotrebu, korištenje, distribuciju ili prodaju proizvoda ili procesa. Dobrim upravljanjem patentom, nosioc prava, ima mogućnost privrednog iskorištavanja svog pronalaska u cilju ostvarivanja bolje prepoznatljivosti na ciljanim tržištima, povećanja dobiti i ukupne vrijednosti preduzeća.

ŠTA SE NE MOŽE ZAŠTITITI PATENTOM, TJ. ŠTA SE NE PODRAZUMIJEVA PRONALASKOM?

Pronalascima se ne smatraju: otkrića, naučne teorije i matematičke metode, estetske tvorevine, planovi, pravila i metode za izvođenje umnih aktivnosti, igara ili privrednih aktivnosti, programi kompjutera, te prezentacija informacija definirana samim sadržajem tih informacija.

PREPORUKA

Pretražite patentne baze kako biste bili sigurni da je vaš pronalazak jedinstven!

Postupak priznanja patenta u Bosni i Hercegovini (BiH)

KOJA JE NADLEŽNA INSTITUCIJA?

Postupak za sticanje, održavanje, prestanak i evidenciju prometa patenta i konsenzualnog patenta vodi Institut za intelektualno vlasništvo Bosne i Hercegovine (Institut). Institut vodi **Registar prijava патената** i **Registar патената**.

ZAKONODAVSTVO

- ✓ Zakon o patentu, Službeni glasnik BiH 53/10.
- ✓ Pravilnik o postupku za priznanje patenta i konsenzualnog patenta, Službeni glasnik BiH 105/10.
- ✓ Zakon o administrativnim taksama, Službeni glasnik BiH 16/02, 19/02, 43/04.
- ✓ Odluka o posebnim troškovima postupka za stjecanje i održavanje prava industrijskog vlasništva, Službeni glasnik BiH 109/10.
- ✓ Zakon o upravnom postupku, Službeni glasnik BiH 29/02, 12/04, 88/07, 93/09.

KOJE SU FAZE U POSTUPKU PRIZNANJA PATENTA?

1. **Podnošenje prijave** Institutu.
2. **Formalno ispitivanje prijave** u Institutu.
3. **Objava prijave patenta** u Službenom glasniku Instituta koji je dostupan u štampanoj i elektronskoj formi na web portalu Instituta www.ipr.gov.ba.
4. **Zahtjev od podnosioca, Institutu o vrsti ispitivanja patentne prijave**. Podnosilac prijave patenta, u roku od šest mjeseci od datuma objavljivanja prijave patenta u Službenom glasniku, podnosi zahtjev za:
  - ✓ priznanje patenta provođenjem postupka potpunog ispitivanja prijave patenta u Institutu, **ili**
  - ✓ priznanje patenta na osnovu prihvaćenih podnesenih rezultata potpunog ispitivanja prijave patenta od strane nekog drugog tijela, **ili**
  - ✓ odgodu provođenja postupka potpunog ispitivanja prijave patenta i dodjelu konsenzualnog patenta.
5. **Ispitivanje zahtjeva** za zaštitu patenta u Institutu.

6. **Donošenje rješenja o priznanju patenta** u Institutu.

7. **Objava patenta u Službenom glasniku Instituta**.

ŠTA JE SVE POTREBNO ZA PODNOŠENJE PRIJAVE PATENTA?

Postupak se pokreće podnošenjem prijave za priznanje patenta Institutu. Potrebno je dostaviti popunjen **zahtjev za priznanje patenta, prateću dokumentaciju i dokaz o uplati pratećih troškova**. Prijava se podnosi u pisanoj formi, direktno ili poštom, telefaksom ili na službeni e-mail Instituta pod uslovom da se u roku od 15 dana od njenog prijema u Institut dostavi u pisanom obliku. Za svaki pronalazak podnosi se posebna prijava.

Patentna prijava sadrži:

- ✓ **Zahtjev za priznanje patenta (obrazac P1)** sa naznakom da se zahtijeva priznanje patenta, naziv pronalaska koji odražava njegovu bit, podatke o podnosiocu prijave, podatke o pronalazaču. Zahtjev je dostupan na web strani Instituta www.ipr.gov.ba.
- ✓ **Opis izuma** koji treba biti jasan i detaljan.
- ✓ **Jedan ili više patentnih zahtjeva** koji treba biti jasan, sažet i u cijelosti potkrijepljen opisom pronalaska i crtežima ako postoje.
- ✓ **Crteže** na koje se pozivaju opis pronalaska i patentni zahtjevi.
- ✓ **Sažetak** suštine pronalaska koji služi isključivo u svrhu tehničkog informisanja.

Obrazac se popunjava na kompjuteru ili pisaćoj mašini. Podnosi se, na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH, u dva primjerka, a ostali dodaci prijave u jednom primjerku. Jedan obrazac zadržava Institut, a drugi primjerak sa upisanim brojem prijave patenta, ulaznim brojem protokola, datumom i ovjerom se dostavlja podnosiocu i služi kao dokaz o utvrđivanju datuma podnošenja prijave.

VAŽNO

Na osnovu potvrde o članstvu u jednom od registrovanih udruženja inovatora u BiH, može se tražiti umanjeње iznosa takse i troškova postupka.

Uz patentnu prijavu podnose se sljedeći dodaci:

- ✓ Dokaz (originalna uplatnica) o uplati administrativne takse i troškova postupka.
- ✓ Izjava pronalazača u slučaju da ne želi biti naveden u prijavi.
- ✓ Punomoć za zastupanje ako se prijava podnosi posredstvom zastupnika.
- ✓ Izjava o zajedničkom predstavniku u slučaju više podnosilaca.

Za više informacija molimo provjerite Pravilnik o postupku za priznanje patenta i konsenzualnog patenta.

KOLIKI SU TROŠKOVI POSTUPKA ZAŠTITE I ODRŽAVANJA PATENTA?

Za sve radnje u postupku sticanja, održavanja, evidencije prometa i prestanka patenta, kao i za pružanje informacionih usluga plaćaju se **administrativne takse i troškovi postupka** uplatom u banci ili pošti. Iznose taksi i troškova možete provjeriti na web strani Instituta www.ipr.gov.ba, sekcija pristojbe i troškovi.

Dokaz o uplati podnosi se prilikom podnošenja prijave. Ako se prizna patent, nosilac prava dužan je svake godine uplaćivati naknadu troškova održavanja.

DA LI JE ANGAŽOVANJE ZAKONSKOG ZASTUPNIKA OBAVEZNO?

Angažovanje zakonskog zastupnika, od strane domaćeg fizičkog ili pravnog lica, nije obaveza propisana Zakonom, te je odluka o angažovanju zastupnika na podnosiocu zahtjeva.

Registar patentnih zastupnika dostupan je u elektronskoj formi na web strani Instituta www.ipr.gov.ba.

KOLIKO VAŽI PRAVO NA PATENT?

Patent se može zaštititi samo na određeni broj godina. **Patent traje 20**, a **konsenzualni patent 10 godina** od dana podnošenja prijave.

KOJA JE RAZLIKA IZMEĐU KONSENZUALNOG PATENTA I PATENTA?

Patent i konsenzualni patent razlikuju se:

- ✓ Po vremenu trajanja – **patent traje 20**, a **konsenzualni patent 10 godina** od dana podnošenja prijave.